

Warszawa, dnia 26 listopada 2010 r.

Protokół z posiedzenia
Senackiego Zespołu Strażaków i
Senackiego Zespołu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
nt. Rozwoju ratownictwa drogowego.

W dniu 24 listopada 2010 r., o godz. 12.00 w sali 217 Gmachu Senatu RP odbyło się spotkanie Senackiego Zespołu Strażaków i Senackiego Zespołu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego z przedstawicielami Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Instytutu Badawczego Dróg i Mostów, Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego, Biura Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży pożarnych RP, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Lotniczego Pogotowia Ratunkowego i Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej poświęcone tematyce rozwoju ratownictwa drogowego.

Pani Edyta Muszyńska, Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji mówiąc o rozwoju ratownictwa drogowego zestawiała wpierw dane ogólnoświatowe, w tym Światowej Organizacji Zdrowia, z danymi statystycznymi dotyczącymi Polski. Z zestawienia wynika potrzeba poprawienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, co widoczne było w załączonych statystykach. Liczba ofiar śmiertelnych w ciągu lat 2000 – 2010 wzrosła o około 10 % i wynosi około 2000 osób rocznie. Jest to liczba ofiar śmiertelnych odnotowanych przez Państwową Straż Pożarną, czyli ofiar, które stwierdzono podczas prowadzenia działań ratowniczych.

Pan Jerzy Maciak, Dyrektor Biura Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP przedstawił działania podejmowane przez Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego. Omówił katalog działań ratowniczych OSP jako wiodących społecznych organizacji ratowniczych. Działania OSP obejmują: ratownictwo podczas pożarów, ratownictwo techniczne w tym komunikacyjne, ratownictwo medyczne, ratownictwo wodne, ratownictwo chemiczne, ratownictwo ekologiczne, ratownictwo podczas powodzi i innych katastrof naturalnych.

Szczególnym zainteresowaniem cieszył się temat systemu szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych. System został zatwierdzony przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i zaakceptowany przez Prezesa Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

Dr n. med. Robert Gałązkowski, Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Lotniczego Pogotowia Ratunkowego (SP ZPZ LPR) przedstawił prezentację zatytułowaną: „SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe Ratownictwo drogowe – doświadczenia i plany”. Po krótkim wprowadzeniu na temat funkcjonowania SP ZOZ LPR pan Gałązkowski omówił miejsce w systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego, zadania i funkcje. Przedstawił zasoby instytucji i charakterystykę programu wymiany śmigłowców, oraz zasady wykorzystania śmigłowców HEMS (ang. Helicopter Emergency Medical Service, pol. Śmigłowcowa Służba Ratownictwa Medycznego). Ważnym pytaniem w wystąpieniu było: kto i w jakich okolicznościach może skierować śmigłowiec do akcji? Szeroko prezentowane były wypadki drogowe i możliwości sprzętowe oraz rejony operacyjne Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Mocno podkreślono jak bardzo ograniczone są obecnie możliwości prowadzenia akcji nocą. Przedstawione zostały statystyki lotów, w tym do wypadków drogowych, udział załóg SP ZOZ LPR w misjach zagranicznych oraz plany związane z budową autostrad w odniesieniu do SP ZOZ LPR (szczególnie wytyczeniem miejsca na lądowiska). Na zakończenie omówiono rozszerzenie działalności załóg HEMS.

Tematem wiodącym wypowiedzi pana Dariusza Wróblewskiego – Dyrektora Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego były świadectwa dopuszczenia jako element zarządzania bezpieczeństwem ratownika i ratowanego w ratownictwie drogowym. Na wstępie zostały zaprezentowane podstawy prawne, podstawowe prawa i zasady oraz główne założenia systemu Świadectw Dopuszczenia. W drugiej części prezentacji omówiono cechy samochodów ratownictwa drogowego poddane badaniom kwalifikacyjnym, sprzęt ratowniczy, w tym narzędzia hydrauliczne, o napędzie ręcznym i elektrycznym, badanie narzędzi hydraulicznych w Centrum Naukowo Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej (CNBOP) i pneumatyczne poduszki podnoszące oraz pneumatyczne korki uszczelniające instalacje wodne.

Wystąpienie pani Katarzyny Turskiej – Dyrektora Sekretariatu Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego poświęcone było działaniom prewencyjnym w praktyce: edukacji i promocji. Punktem wyjścia dla prezentacji był stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce w 2010 r. Następnie omówiono najczęściej spotykane niebezpieczne zachowania. Działania świadomościowe Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

(KRBRD) mają na celu utrzymanie tendencji spadkowej liczby wypadków, kształtowanie świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo i szanującego prawa innych, pozyskanie zrozumienia i akceptacji społeczeństwa dla stosowanych środków bezpieczeństwa ruchu drogowego. Działania podejmowane w celu realizacji tych założeń to edukacja, promocja bezpiecznych zachowań i informacja. Przykładowymi formami działań świadomościowych omawianych w prezentacji były kampanie społeczne, działania edukacyjne, imprezy masowe o charakterze edukacyjno-promocyjnym, konferencje tematyczne, programy techniczne, szkolenia, warsztaty, dystrybucja praktycznych gadżetów i tagi tematyczne. Prezentowano wybrane kampanie społeczne, przykłady mediów społecznościowych, omówiono także plany w ramach Sekretariatu KRBRD.

Rozwój ratownictwa drogowego zajął główne miejsce w prezentacji pana Wiesława Leśniakiewicza – Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, Szefa Obrony Cywilnej Kraju. W pierwszej kolejności zaprezentowane zostały dane statystyczne miejscowych zagrożeń w komunikacji drogowej i zestawienia dotyczące zaangażowania sił Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) oraz sił Państwowych Straży Pożarnej, Ochotniczych Straży Pożarnej w KSRG i OSP podczas wypadków drogowych w latach 2005 – 2009. W dalszej części omówiony został potencjał krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego i plan sieci podmiotów Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się część poświęcona współdziałaniu Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (LPR) prezentowana w formie map. Ciekawym zagadnieniem okazała się PROCEDURA NORWESKA – wykorzystuje odmienne zasady obowiązujące podczas uwalniania osób poszkodowanych z pojazdów. Polega ona na wykorzystaniu technik rozciągania pojazdu zamiast jego stabilizacji. Pod koniec prezentacji omówione zostały projekty mające na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach i projekt „Wsparcie techniczne ratownictwa ekologicznego i chemicznego”.

Wystąpienie pana Tomasza Kuli – Wicedyrektora Instytutu Badawczego Dróg i Mostów (IBDiM) było odpowiedzią na pytanie, „Czy instalowane przez IBDiM systemy Instytutu Transportu Samochodowego (ITS) na drogach krajowych można zastosować w ratownictwie drogowym?”. Początkowo skupiono się na prezentacji Systemu CONNECT oraz Inteligentnego Systemu Kompleksowej Identyfikacji Pojazdów – ISKIP. Omówiono schemat funkcjonalny systemu, podając ilustrowane przykłady działania aplikacji. W dalszej części wypowiedzi odniesiono się do systemów pomiaru średniej prędkości w Europie i przedstawiono wyniki pracy systemu pomiaru prędkości oraz przykładowe statystyki z dnia

24.02.2010 r. Podkreślono, że brak wyposażenia dróg w urządzenia do powstrzymywania i ukierunkowywania źle skierowanego pojazdu potęguje skutki wypadków. Interesującym punktem prezentacji był schemat algorytmu współdziałania służb ratowniczych w zakresie przekazywania przez Centrum Zrównoważonego Rozwoju informacji o zdarzeniu drogowym uzyskanej z urządzeń monitorujących ruch drogowy. Równie ciekawe było graficzne przedstawienie struktury logicznej systemu zarządzania zdarzeniami drogowymi i schemat przewidywanych działań w ramach systemu zarządzania zdarzeniami drogowym.

Po zakończeniu prezentacji senator Henryk Woźniak poprowadził dyskusję, w której poruszano takie tematy jak ustawa „radarowa” (ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym), ubezpieczenia, badania lekarskie dotyczące tzw. kurzej ślepoty, pakiet zdrowotny dla strażaków i współpraca służb ratunkowych i pożarniczych podczas wezwań do wypadków.